

รายละเอียดของรายวิชา

คณะ/วิทยาลัย สถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์
หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต หลักสูตร

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ARC301	การออกแบบสถาปัตยกรรม 4	5 (1-8)
	Architectural Design IV	
วิชาบังคับร่วม	-	
วิชาบังคับก่อน	ARC 202 การออกแบบสถาปัตยกรรม III	
ภาคการศึกษา	1/2568	
กลุ่ม	01	
ประเภทของวิชา	วิชาเฉพาะ	
อาจารย์ผู้รับผิดชอบ	อ.ศิริดล ชำนาญคดี	
อาจารย์ประจำ	รศ.ทรงพล อุตถากร, ผศ.ดร.ไพกานท์ รักษาสุทธิพันธ์, อ.รังสิต เจียมปัญญา ผศ. สังกัด อ่อนสุวรรณ, อ.พิเชฐวานิชเจริญธรรม, อ.ปรเมศวร์ พลรัฐนาสัทธิ, อ.ธนัฐวัสส์ วงศ์ทิมารัตน์, อ. กนกวรรณ พิกัดดีสมุทร	
อาจารย์พิเศษ	อ.เอกราช วรลยางกูร	
สถานที่สอน	อาคาร 19 ตึกคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	
วันที่จัดทำ	19 สิงหาคม 2568	

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ของรายวิชาและส่วนประกอบของรายวิชา

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในทฤษฎี และสามารถออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทอาคารสาธารณะขนาดใหญ่
- 2) เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และกำหนดแนวคิดสำหรับการออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทอาคารสาธารณะขนาดใหญ่ ที่สัมพันธ์กับประโยชน์ใช้สอย สภาพแวดล้อม กลุ่มผู้ใช้อาคาร ลักษณะเมืองและชุมชนเมือง
- 3) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ความสามารถนำระบบโครงสร้าง งานระบบอาคาร และกฎหมายอาคารที่เกี่ยวข้อง มาบูรณาการใช้ในการออกแบบอาคารได้อย่างเหมาะสม

2. คำอธิบายรายวิชา

การออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทอาคารสาธารณะขนาดใหญ่ ที่สัมพันธ์กับประโยชน์ใช้สอย สภาพแวดล้อม กลุ่มผู้ใช้อาคาร ลักษณะเมืองและชุมชนเมือง โครงสร้างอาคารสาธารณะขนาดใหญ่ งานระบบอาคาร และกฎหมายอาคารที่เกี่ยวข้อง

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

สัปดาห์/ชั่วโมง.....3..... มี

☐ e-mail :

☐ Facebook :

☐ Line :

☒ อื่น ระบุรูปแบบการเรียนแบบสตูดิโอ

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs) :

- 1) ผู้เรียนสามารถออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทอาคารสาธารณะขนาดใหญ่
- 2) ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และกำหนดแนวคิดสำหรับการออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทอาคารสาธารณะขนาดใหญ่ ที่สัมพันธ์กับประโยชน์ใช้สอย สภาพแวดล้อม กลุ่มผู้ใช้อาคาร ลักษณะเมืองและชุมชนเมือง
- 3) ผู้เรียนสามารถนำระบบโครงสร้าง งานระบบอาคาร และกฎหมายอาคารที่เกี่ยวข้อง มาบูรณาการใช้ในการออกแบบอาคารได้อย่างเหมาะสม

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. ความรู้

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1	1) ผู้เรียนสามารถออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทอาคารสาธารณะขนาดใหญ่ 2) ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และกำหนดแนวคิดสำหรับการออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทอาคารสาธารณะขนาดใหญ่ ที่สัมพันธ์กับประโยชน์ใช้สอย สภาพแวดล้อม กลุ่มผู้ใช้อาคาร ลักษณะเมืองและชุมชนเมือง 3) ผู้เรียนสามารถนำระบบโครงสร้าง งานระบบอาคาร และกฎหมายอาคารที่เกี่ยวข้อง มาบูรณาการใช้ในการออกแบบ	● การเรียนรู้ผ่านโครงการ (project-based learning) ● การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย และวิเคราะห์กรณีศึกษา ● มอบหมายงานให้ค้นคว้า และวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์สู่ผลงานการออกแบบสถาปัตยกรรม ● สอดแทรกเนื้อหาในกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งใน ระหว่างการบรรยาย การฝึกปฏิบัติงาน ● การเรียนรู้ผ่านการทำงานแบบกลุ่ม	● ประเมินและให้คะแนน จากงานที่มอบหมาย ● การประเมินพฤติกรรม ผู้เรียนในระหว่างการเรียนรู้ การสอน โดยผู้สอน และ ระหว่างเพื่อนักศึกษาที่ ทำงานกลุ่มร่วมกัน

2. ทักษะ

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2	1) ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงนโยบาย, แผนพัฒนา เข้ากับแนวความคิดในการออกแบบผังโครงการ 2) ผู้เรียนสามารถพัฒนากลยุทธ์ในการออกแบบ และประยุกต์ใช้ในการออกแบบ 3) สามารถวิเคราะห์เชื่อมโยง และทำความเข้าใจอย่างเป็นเหตุเป็นผล โดยบูรณาการความรู้ในหลายๆ ด้าน และสังเคราะห์หรือ/แนวคิดเพื่อออกแบบ และสร้างสรรค์ตาม กระบวนการ	● การเรียนรู้ผ่านโครงการ (project-based learning) ● การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย และวิเคราะห์กรณีศึกษา ● มอบหมายงานให้ค้นคว้า และวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์สู่ผลงานการออกแบบสถาปัตยกรรม	● ประเมินและให้คะแนน จากงานที่มอบหมาย

3. จริยธรรม

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3	1) ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม 2) มีภาวะการเป็นผู้นำ หรือผู้ตามที่ดี รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถลำดับความสำคัญ และแก้ไขข้อขัดแย้งโดยใช้หลักธรรมมาภิบาล	● สอดแทรกเนื้อหาในกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งในระหว่างการบรรยาย การปฐกษฐาน	● สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกในการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักศึกษา ● การประเมินพฤติกรรมผู้เรียนในระหว่างการสอนโดยผู้สอน และระหว่างเพื่อนนักศึกษาที่ ทำงานกลุ่มร่วมกัน

4. ลักษณะบุคคล

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
4	1) ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม 2) ผู้เรียนมีทักษะทางการสื่อสาร สามารถถ่ายทอดความรู้และนำเสนอผลงาน ทั้งการพูด การเขียน และการใช้สื่ออื่นๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจได้	● การเรียนรู้ผ่านโครงการ (project-based learning) ● การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย และวิเคราะห์กรณีศึกษา	● ประเมินและให้คะแนน จากงานที่มอบหมาย

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์	หัวข้อ / รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
1	1. ชี้แจงเนื้อหา รูปแบบการเรียนการสอน การวัดผล กำหนดการวิชา ARC301Museum Extension 2. ชี้แจงโจทย์งานออกแบบ Museum Extension 3. อธิบายหัวข้อการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ	บรรยาย และการปฏิบัติสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนกับ ผู้เรียน	1	อ.ศิริดล ขำนาญคดี , อ.พิเชฐวานิช เจริญธรรม, อ.ปรเมศวร์ พลรัฐธนา สิทธิ์, อ.ธนัฐวัสส์ วงศ์ทิมา รัตน์ และ อ. กนกวรรณ พิภักดิ์สมุทร

	Assignment 1 > Lecture: Public Building Analysis Assignment 1.1 > กลุ่มนักศึกษาจัดทำร่างการนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้ 1. ข้อมูลโครงการ (เพื่อความเข้าใจบริบทเชิงประวัติศาสตร์และระบบที่ตั้งโครงการ) 1.1 บริบททางประวัติศาสตร์ของสถานที่ตั้ง 1.2 บริบททางประวัติศาสตร์ของอาคาร 2. การวิเคราะห์ผังบริเวณที่ตั้งโครงการ (เพื่อกำหนด ตำแหน่ง - ขอบเขตที่ดินในการรองรับโครงการต่อเติม) 2.1 ขอบเขต และตำแหน่งอาคารในที่ตั้ง 2.2 ระบบทางสัญจรและระบบบริการ (ทุกประเภท) ภายนอก และภายในที่ตั้งโครงการ 2.3 ระบบการเข้าถึงและการเชื่อมต่อภายในบริเวณที่ตั้ง 3. การวิเคราะห์ระบบการใช้งานพื้นที่-การใช้งานอาคาร (เพื่อเสนอชิ้นส่วนและแนวคิดในการต่อเติม) 3.1 ระบบกิจกรรมในที่ตั้ง (Zoning-พื้นที่ใช้งาน) แต่ละประเภท 3.2 ระบบกิจกรรมของอาคาร (Zoning กิจกรรม-User-ช่วงเวลา)	ปฏิบัติการในรูปแบบ Design Studio	8	ทีมอาจารย์ผู้สอน
2	1. บรรยายหลักการพื้นฐานในการออกแบบอาคารสาธารณะ 2. หลักการคำนวณพื้นที่ 3. ระบบทางสัญจรในอาคาร (Building Circulation) 4. ลำดับการเข้าถึง (Approach and Accessibility)	บรรยาย และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	1	รศ.ทรงพล อัดถากร

	Assignment 2 > Space Planning I: นักศึกษา รายบุคคล สร้างแบบร่างอาคาร โดยนำเสนอ ข้อมูลดังต่อไปนี้ 1. รายการกลุ่ม - ตารางแสดงวิธีการคำนวณพื้นที่ อาคารส่วนต่อเติม และสรุปพื้นที่ รายบุคคล 1. Building Mass - Hand sketch on existing site 2. Building Plan - Spatial Organisation (Room, Circulation) Discussion > 1. ผังบริเวณ (อาคารหลัก และอาคารต่อเติม) 2. ผังพื้นที่อาคาร (อาคารต่อเติม) 3. รูปตัดอาคาร แสดงส่วนพื้นที่ที่ใช้โครงสร้างช่วง พาดกว้าง (อาคารต่อเติม) 4. Axonometric Projection 4.1 ความสัมพันธ์ของปริมาตรที่วางภายในอาคาร 4.2 รูปทรงอาคาร	ปฏิบัติการในรูปแบบ Design Studio	8	ทีมอาจารย์ผู้สอน
3	บรรยาย: การเลือกใช้วัสดุ และการออกแบบ Detail ในอาคารสาธารณะ	บรรยาย และการ ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนกับ ผู้เรียน	1	ผศ.ดร.ไพกานท์ รักษา สุทธิพันธ์ และอ.พิเชฐ วานิชเจริญธรรม
	Assignment 3 > นักศึกษานำเสนองานออกแบบ เนื้อหาดังต่อไปนี้ 1. ผังบริเวณ (อาคารหลัก และอาคารต่อเติม) 2. ผังพื้นที่อาคาร (อาคารต่อเติม) 3. รูปตัดอาคาร แสดงส่วนพื้นที่ที่ใช้โครงสร้างช่วง พาดกว้าง (อาคารต่อเติม) 4. Axonometric Projection 4.1 ความสัมพันธ์ของปริมาตรที่วางภายในอาคาร 4.2 รูปทรงอาคาร 5. ทศนียภาพ ภายนอก- ภายในอาคาร	ปฏิบัติการในรูปแบบ Design Studio	8	ทีมอาจารย์ผู้สอน
4	บรรยาย: Term Project Brief 1. Policy > Site Selection 2. จับกลุ่ม เลือกอาจารย์ที่ปรึกษา 3. Assignment 4: โจทย์ Sketch Design I > Project Proposal > Policy to Master Plan	บรรยาย และการ ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนกับ ผู้เรียน	1	อ.ศิริดล ชำนาญคดี
	Assignment 4 > โจทย์ Sketch Design I > Project Proposal > Policy to Master Plan	ปฏิบัติการในรูปแบบ Design Studio	8	ทีมอาจารย์ผู้สอน

5	บรรยาย: Project Programming (Cultural District) 1. Transportation Hub 2. Museum 3. Auditorium / Theatre 4. Exhibition Hall บรรยาย: Master Plan Design : แนวคิด ปัจจัยที่ควรพิจารณา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง 1. Roads and Pedestrian System 2. Open Space	บรรยาย และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	1	ทีมอาจารย์ผู้สอน
	Assignment 5 > Project Programming and Building Areas > Master Plan Design	ปฏิบัติการในรูปแบบ Design Studio	8	ทีมอาจารย์ผู้สอน
6	บรรยาย: Building Program Area Requirement / การคำนวณพื้นที่งานระบบอาคาร / ปัจจัยที่ควรพิจารณา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	บรรยาย และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	1	รศ.ทรงพล อัดถากร
	Workshop: Assignment 6: Area Requirement ที่แจ้ง Assignment 7: M1 Presentation	ปฏิบัติการในรูปแบบ Design Studio	8	ทีมอาจารย์ผู้สอน
7	M1 Presentation (Project Proposal)	ปฏิบัติการในรูปแบบ Design Studio	8	ทีมอาจารย์ผู้สอน
9	บรรยาย: Space Planning I Assignment 9: Schematic Design I	บรรยาย และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	1	ผศ. สงศักดิ์ อ่อนสุวรรณ
	Assignment 9 > design development I	ปฏิบัติการในรูปแบบ Design Studio	8	ทีมอาจารย์ผู้สอน
10	บรรยาย: Space Planning II	บรรยาย และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	1	ทีมอาจารย์ผู้สอน

	Assignment 9 > ทีมออกแบบอาคารนำเสนอข้อมูลตามหัวข้อต่อไปนี้ 1. 3d Zoning > ปริมาตรอาคารสามมิติ สะท้อนบทวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ แนวคิดในการออกแบบ และสอดคล้องกับตารางสรุปพื้นที่ 2. แพลน/ผังพื้นที่ชั้น Underground, Ground Floor, Podium และ Tower ที่แสดงให้เห็นองค์ประกอบโครงสร้างของอาคารชัดเจน มีระยะหรือ Graphic scale ที่สามารถกำหนดระยะ Column Grid & Span และ ส่วนของอาคารต่างๆ ได้	ปฏิบัติการในรูปแบบ Design Studio	8	ทีมอาจารย์ผู้สอน
11	ระบบโครงสร้าง และงานระบบอาคาร Structure and Building Systems	บรรยาย และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	1	อ.รังสิต เจียมปัญญา
	Assignment 10 >	ศึกษาดูงานนอกสถานที่	8	ทีมอาจารย์ผู้สอน
12	การออกแบบระบบห่อหุ้มอาคาร Facade and Building Envelope	บรรยาย และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	1	อ.รังสิต เจียมปัญญา
	Assignment 11 > นักศึกษาจัดทำแบบขยายรายละเอียดส่วน Facade และ Building Envelope > ระบบผนังกระจก, ผนังทึบ, ช่องแสงเหนือหลังคา	ปฏิบัติการในรูปแบบ Design Studio	8	ทีมอาจารย์ผู้สอน
13	Assignment 11 > การนำเสนอผลงานออกแบบ Transportation Hub	บรรยาย และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	1	อ.ศิริดล ชำนาญคดี
		ปฏิบัติการในรูปแบบ Design Studio	8	ทีมอาจารย์ผู้สอน
14	เตรียมความพร้อมการนำเสนอ CLO ในงานนิทรรศการวันวิชาการ	อภิปราย และปฏิบัติการในรูปแบบ Design Studio	9	ทีมอาจารย์ผู้สอน
15	สัปดาห์วิชาการ	การนำเสนอผลงานออกแบบร่วมของนักศึกษา	9	ทีมอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และอาจารย์ในคณะ

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
2.1, 2.3, 3.1, 3.2	- Mini Project	4	15%
	- Term Project Presentation 1	7	10%
	- Term Project Presentation 2	12	10%
	- Term Project Presentation 3	13	5%
	- Term Project Presentation 4	15	15%
	- Exhibition	15	5%
	- Portfolio	16	5%
1.1, 1.2	การมีส่วนร่วม อภิปราย การเข้าชั้นเรียน การทดสอบ เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน ย่อย	ตลอดภาคการศึกษา	10%
3.1, 3.4, 4.1, 5.1	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอ Project การทำงานกลุ่มและผลงาน	ตลอดภาคการศึกษา	25%

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

1. The Iconic Building, Charles Jencks
2. พื้นฐานการออกแบบสถาปัตยกรรม Basics: Architectural Design, ฌ็อง-ฌัก เรียงเครีอ แปล
3. เมืองมีชีวิต: การใช้พื้นที่สาธารณะ, ฌาน เกย์ล ผู้เขียน, ภคนันท์ เสนาพันธ์ รุ่งแสง ผู้แปล
4. Theatre Buildings A design guid, Association of British Theatre Technicians, Judith Strong Edited

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

5. ปฐมบท ทฤษฎีสถาปัตยกรรม, ต้นข้าว ปาณินท์
6. คำ ความคิด สถาปัตยกรรม ว่าด้วยทฤษฎีสถาปัตยกรรมในโลกโพสต์โมเดิร์น, ปิยลดา เทวกุล ทวีปรั้งชีพ, ม.ลปิยลดา เทวกุล ทวีปรั้งชีพ, ม.ล
7. Semiology and the Urban, Roland Barthes
8. Function and Sign: Semiotics of Architecture, Umberto Eco

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

9. เมืองนุ่ม (Soft City) เดวิด ซิม แต่ง, ศ. ดร. ดาวิซี่ บุญธรรม แปล
10. Happy City, ชาร์ลส์ มอนต์โกเมอรี แต่ง, พินดา พิสิฐบุตร แปล
11. มหัตศวรรษเมืองที่มองไม่เห็น: คู่มือสำรวจโลกซ่อนเร้นของเมืองผ่านงานออกแบบรอบตัว, Roman Mars and Kurt Kohlstedt แต่ง, มิ่งขวัญ รัตนคช แปล
12. Restorative Cities ให้อครเยียวยาใจ, Jenny Roe, Layla McCay แต่ง, งาม ไสธรประภากร แปล
13. TOD Thailand: <http://thailandtod.com/Whatistod.html>
1. The Ideal City: Exploring Urban Futures, by gestalten (Editor), SPACE10 (Editor)
2. UN Sustainable Development Goals > <https://www.un.org/sustainabledevelopment/cities/>

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

แบบประเมินโดยมหาวิทยาลัย

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

การประเมินผลการสอนโดยกรรมการในคณะ

3. การปรับปรุงการสอน

ปรับปรุงรูปแบบการบรรยายให้มีความกระชับ

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ☐ สัมภาษณ์นักศึกษา
- ☐ การสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา.....
- ☐ การตรวจสอบการให้คะแนนและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา.....
- ☐ การประเมินความรู้รอบยอดโดยการทดสอบ.....
- ☐ รายงานผลการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในแต่ละด้าน.....
- ☒ แบบสอบถาม/แบบสำรวจ > การประเมินผลการสอนโดยกรรมการในคณะ
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

-